

F O G L A L A T : Magyarország (kinevezés; József kir. főb. nádorunk betegs. orvosi közlemények; honi ipar; Dubinszky M. + különféle.) Portugália (örvendezés; nyomorúság; új fordulat sejtése; kisdudóvó intézetek Lissabonban.) Spanyolország (Evanslevele Esparterohoz a hernani veszteségről; st. sebastiani viszálykodás; Madrid állapota 's a' minsterség helyzete; a' Globe menti Evanst; ennek fölszólítása katonáihoz, harc-vágy; d. Carlos tábor; Espartero és Sarafield mozdulata; Mendizabal különös ülete 's a' t. Franciaország (Clauzel marsal röpkeirata, Baude és a' parisi lapok 's a' t.) Anglia (alsóházi munkálatok; a' M. Post zugolódása a' spanyol ügyek miatt; különféle.) Németország (tartomány-gyűlési indítványok 's viták; Göthének állítandó emléke 's a' t.) Olaszország. Németalföld. Oroszország. Amerika. Elegehr. Gabonár. Pénzkelet. Dunavizállás. Budal 's bécsi lotto.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Ó cs. k. fősége f. é. mártz. 16ki határozatában Popovits Bazil éneklő kanonokot az eperjesi egyesült görög káptalannál, munkási egyesült görög püspökké méltóztatott nevezni.

Budapest april 7kén. Nagy fájdalommal írjuk, hogy Nádorunk ó cs. k. fősége e' hó 1én, veszélyes máj- 's mellgyuladásba esett, mellyről köv. orvosi közlemények jelentek meg. Első tudósítása' betegségi napjáról: „Ó cs. k. fősége az elmúlt éjen kissé többet aludt, mint az előbbiben, de nyugtalanul 's félbenszakasztással a' folyton tartott láz növekedése miatt. Jelenleg könnyebbülést érez ő fősége, de a' mellfájás 's a' gyulasztó ingerlő állapot még folyvást tart, azonban nem erősebben, mint a' múlt éjjel. Budán, april 5én 1837.“ 2ik t. 6ik nap. „Ó cs. k. főségének szaporodott köhögés által gyakran félbenszakasztott, 's a' láz nagyobbultá miatt igen nyugtalan éjszakája volt, a' láz egyenlő erősséggel tart. Budán, april 6án 1837.“ 3ik t. 7ik n. „Ó cs. k. fősége ez éjt nyugodtabban tölté, jelesen pedig éjjel után hosszabb ideig nyugodtan aludt, mire könnyebbülést érzett. Reggel 6 órakor ismét megjelent ugyan a' láz, de nem oly erős mértékben, mint eddig. Budán, april 7én 1837.“ 4ik t. 8ik n. „Ó cs. kir. fh. nyugalmasb éj után könnyülve érzi magát. Budán, apr. 8án 1837.“

HONI IPAR. Hoffmann Lajos, zombori (Bács vmgyében) kézműgyártó, a' közöns. udv. kamarától öt évi kizáró szabaddítkot nyert egy új találmányára, melly szerint többül jegedzett cukrot készíthet, mi azon elsőséggel bír, hogy a' töktermesztés kevés fáradsággal 's költséggel jár, 's belőle aránylag sokkal több cukrot nyerhetni, mint az eddig e' célra használt különböző növényfajokból.

Szathmár ből. Mártzius 25kén örök nyugalomra szenderült vala Dubinszky Mihály a' szathmári székes-egyház' olvasó kanonoka, 's triszakai apát, munkás 's erényteljes életének nyolcz tizedét haladott korában. Munkás pályáján a' hon' legjelesebb érdekére, a' nevelésre, minden helyzetében érdeműs iparral, 's még hamvait is közli szelére méltató sikerrel hatott. Iskoláinkat század-negyednél tovább boldogítja szelid, bölcs, 's szélszerű kormányával.

KÜLÖNFÉLE. A' múlt 1836 év utolsó felében, július 1jétől dec. fogylatig, Pestet 2497 lakostól fosztá meg a' halál. Legtöbb halálozás történt júliusban (568), 's legkevesebb novemberben (270). Az összes halottszám közül a' sorvadás 335, nehéznayavalya 333, epegőrcs 292, inláz 218, tüdősov 161, 's a' t. életnek véte véget. 134 isméretlen bajban múlt ki. Szerencsétlen történet 17 élet-szövőtneket oltá el. Holtan született 5. Öngyilkosság által kimult 6. — Mártziusi időjárat. Tél 's tavasz kemény esatát küzdének e' hónapban 's az első végre is legyőzé az utóbbit. Tiszszér havazott; mi már magában is ritkaság; még bámulatosb azonban, hogy a' hó olly sokáig tartott a' föld' színén. Ezenkívül kétszer havas eső szaporitá a' sarat, kétszer pedig sűrű országos eső zuhogott. Egészen tisztán e' hónapban csak egyszer láttuk az eget, egészen borultán 6 napon; egyébkint inkább borultán, mint tisztán. Három erős vihart 's 8 napon keményszelet kelle kiállanunk, 's ezenkívül 22 napon reggeli 's esti köd nevelé bajainkat. 14 éntöbb helyen földrengés volt, mint említék lapjaink. A' legközelebb múlt 12 évben nem volt ehez hasonlítható mártzius hidegségre nézve.

A' Szepességben is hasonlóké mártzius. Nagypénteken január derekára illő szánumon mulatott a' kirándulásokat szerelők serege, 's több mérföldnyi tért ügethete keresztül. A' lapályságon most már lassudan olvadni kezd ugyan a' hó, de a' hegyeken nem hajlik indulásra még. Hirtelen meleg esőzés áradást okozhatna.

P O R T U G Á L I A.

Írják Lissabonbul, mikép a' királyné viselős állapotjának hivatalos kihirdetése alkalmakor a' nép mind azon nyomorúság daczára is örvendezett, melly nem csak a' fővárosiakat, hanem az egész portugál nemzetet sanyarja. A' lapok irányzatából azt vehetni ki, hogy nem sokára új fordulatnak kell történnie, sőt, mint rebesgetik, már ki is van tűzve határnapul april 4ke, mint a' királyné születésünnepe. A' Correio szerföltt epés, mondhatni lázító cikelyt közle mostanában, 's vádolá a' ministereket a' nemzet előtt, hogy a' királynét hatalmukban tartják, 's némileg kinszerítik őt a' kormány rendszabályaiban megegyezésre. A' pénzügyminister írásbeli nyilatkozást kért a' királynétul ezen vád megezőfolhatása végett. De ez megtagadá tőle, mivel, mint mondá, minden lapnak joga van saját véleményét tudatni 's védelmezni. 'S ez ollyan elv, mellyet ő soha sem fog megsérteni.

Lissaboni levelek panaszkodnak azon részvétlenség miatt, mellyel ott legközelebb a' kisdudóvó vagyis gyámintézet közgyűlést fogadták. Még d. Pedro életében állottak össze, a' királyné indítványára, főbb rendű asszonyságok, elhagyott gyermekek szá-

mára menedékhelyet alapítandók. A' szükséges tőkepénzt aláírás útján gyűjték össze, 's 7 igazgatóból álló biztosságot, 's ugyanannyi fölügyelő nőt neveztek ki, az intézet kormányzására. A' császárnét védasszonyul választák, 's ő vivé üléseikben az elnökséget. Az ügy megindításakor nyomban olly számosan járultak hozzá adakozásaikkal, hogy 1835ben már három illy intézetet nyithatának meg, mellyeknek mindegyikében hatvan gyermeket ápoltak 's oktatának. Jelenleg öt illy intézet áll fön a' város külön részeiben. Szegény szülék, kik élelmüket házon-kivüli foglalatossággal kénytelenek beszerezni, 's e' miatt gyermekeiket magokra kellene hagyniok; beadhatják azokat 2 esztendő koruktól fogva 10 eszt. korukig ez intézetbe naponkint reggel, 's este ismét elvihetik onnan magukkal. Azonkívül, hogy ott az illy gyermekekre gondos fölügyázat van, nem csak táplálják, hanem oktatják is őket. Az igazgató 's fölügyelő asszonyságok váltogatva mindennap meglátogatják a' gondviselősökre bizott intézetet, 's ügyelnek, hogy semmiben hiány vagy fogyatkozás ne történjék. Ennélfogva minden tekintetben igen jótékonyak e' gyámintézetek. — Évenkint tartatni szokott közgyűlése mult febr. utólján volt a' Collegio dos Nobres palota nagy teremében. Az előlülőséget maga az özvegy császárné vitte, egész fejdelmi méltósággal, 's vonzó nyájassággal. Köröle ült a' 7 igazgató nő, a' titoknok és pénztárnok. Az előbbi, tudósítást olvasott föl az intézetek mostani állapotjárul, imez pedig előterjeszté számadásait; azután az igazgató nők ujdön választásához fogtak. — Az ülés nyilvános volt, mint egyébkor is; de a' szokottnál sokkal kevesebb hallgatóság jelent meg, mi oda látszik mutatni, hogy az ujság ingerének multával a' részvét is hanyatlani kezd Portugáliában.

S P A N Y O L O R S Z Á G.

Evans megveretése Hernaninál csakugyan való hir. Ő maga következő tudósítást intéze felőle Espartero tábornokhoz: „St. Sebastian, mártz. 16kán. Gróf ur! Fájdalommal kell jelentenem, hogy tegnapi munkálatimra épített reményem nem teljesült. Kevéssel napkölte előtt foglaltuk el utolsó sánczot az ellenségnek ama' dombokon, mellyek Hernanit környezik, 's épen az ellenség általános megtámadásához készülénk, midőn észre vettük, hogy a' tolosai ut felül tetemes segédsapatja érkezik. — Az tüstint megtámadá az egész sort. Három zászlóalj bal szárnyunk utócsapatjára ütött az astigarragai hidon át. Ez volt a' pont, hol legtöbb erőnk volt együtt; 's ha miénk ama' három zászlóaljat idején megtámadták volna, igen hihető vala megveretésök 's hátrálásuk elzárhatása; de az angol seregnek az ellenséghez legközelebb állott első zászlóalját olly felelem szállta meg, hogy legnagyobb rendtelenségben rohant vissza a' szomszéd spanyol zászlóaljhoz, melly a' hátrálásban amannak példáját követvén, egész bal szárny ezredei közt elterjedt a' rendbomlás. A' zavar legnagyobb fokra jutott; csakhamar elhagyá a' balszárny az első dombokat, 's visszavonult a' sereg Oriamendi erősségig. A' jobb szárnyunk elleni támadás még nagyobb ellenerővel történt 's táborzemeink visszaverettek. A' sor utólját egy angol tengerészi zászlóalj védé, 's csudálatra méltó bátor elszántsággal nyomta vissza ez oldalrul az ellenség ismételt megrohanását. — Ekkor a' jobb szárny hátrvédét támadá meg az ellenség; de az angol segédsereg 6dik ezrede hátrálni készitété, 's a' megszállt dombokrul is elűzé. A' középpont ellen intézett viadal e' közben folyvást tartott, azonban, mint látszik, hanyatló erővel. A' legnyomossabb pontok még mind a' miénk hatalmában voltak, 's a' zavarodás is megszünt már egyébkép, hanem az ezredek nagyobb része ugy össze volt egymással keveredve, hogy teljes lehetlenség volt a' tiszteknek őket ujjolag rendbe állítani. E' szerint tanácsosnak gondolám a' visszavonulást, miután az álgukat beszegeztük 's Oriamendi védsánczot nagy részben lerontottuk. Veszteségünk, hihető, holtban és sebesülten 8—900, az egy oviedoi zászlóaljon kívül, melly egy erősséggé változtatott közel fekvő házban körülvétetve önmegadásra kinszerítették. Csak annyi időmvan, hogy Őnnek jelenthem, mikép bizonyos vagyok e' csapás jóvá tételéről, mihelyt a' navarrai hadseregnek a' parancsnokságom alattal egyesülése eszközölhető lesz. Akkor ismét hatalmukban álland, támadólag munkálkodni.“ (Aláírva) de Lacy-Evans. — Különféle tudósítások különféle módon adják elő az ütközet apróbb részleteit, a' fő tetteidolgokrul mindazáltal egyiránt beszélnek, 's dicsérik az angol katonaság vitézségét. Kik a' veszteséget legnagyobbnak mondják, az elhulltak 's sebesültek számát 2 ezerre, az elfogottakat pedig 1,500ra teszik, 's ezek közt mondanak lenni néhány angol tisztet 's 200 közvitét is. A' löszér veszteség, szerintük, 3 haubicz, 12 álgyu, 's 140 puskaporos targonca. Szomorú tekintet nyujt jelenleg st. Sebastian, mint a' vert sereg menedék-tanyája. A' kórházak túltömvék sebesekkel, sőt nyilvános épületekben és szabad ég alatt is kelle számukra helyet készíteni. A' városba vonult katonaság közt élénk viszálykodás uralkodik. Az ango-

lok és spanyolok kölcsönösen tulajdonítják egymásnak vétkül az útközlet szerencsétlen kimenetét. A fővárosban még e' hír megérkezése előtt nyugtalanságok történtek, 's az izgatók egy bikaviadalt akartak alkalmul használni zendítésre, melyet azonban rögtön elnyomott a katonaság. A közönség lecsöndesítése 's megnyugtató végett győzelmi híreket költött szárnyra a kormány, mi majd annyival inkább fölingerlendi az elméket, ha Evans vesztesége tudomásra jut. Általában veszélyes zivatar látszik gyülekezni az országglás fölé Catalonia, Valencia 's Alsó-Aragoniából. Salamancában hasonlóan igen terjedt összeesküvést fűdöztek föl, melynek célja volt: a carlosiak Ebron átvonultakor egész Castiliát föllázítani. Hír szerint, e' miatt 500 személyt fogtak el, köztük számos egyházit 's jó módú földbirtokost; név szerint a' gazdag 's nagy tekintetű Palacios marquis egyik rokonnát is. Cadiz és Malaga szinte elégületlen, 's nyilatkozást bocsátott ki az 1812ki alkotmány változhatlansága mellett. Vitorian nagy ingerültséget okozott a' megérkezett veszteségi hír. Halált kiáltozának a' nyomoru tábornokok 's a' gyűlölt pastelerok (gunyneve a' józan közélet — juste-milieu — előmozdítóinak Spanyolországba) ellen. 'S e' rivakodás, hihetőleg több más helyen 's tartományi városban, sőt talán Madridban is viszhangra találand.

A'Globe következőleg ír az angol-spanyol had vesztesége ügyében Hernaninál: Az Evans tábornok szenvedte romlást azon körülménynek tulajdonítják, hogy d. Sebastian tiz zászlóaljnyi segítséget vitt a' carlosiaknak, kik Sarsfield távol tartózkodta miatt szabadon munkálhattak Evans sergei ellen. Mivel pedig illy módon kétszeres haderő ellenében látta magát, nem csudálkozhatni, hogy önmaga is elveszté bizalmát a' győzelem iránt, 's hogy az illy véletlen megszorult ellenség előtt hátrálnia kelle, különösen, ha az előbbi történeteket ismerjük, melyeknek e' mostani eset csupán másolata, 's melyekben a' spanyol hadvezérek a' mostanihoz egészen hasonlóan viselték magokat. Nem így történt e John Moore szerencsétlensége, midőn Corunába kénytelenítették hátrálni, 's az, midőn a' talavera-i győzelemnek minden hasznátul megfosztva látá magát lord Wellington, sőt olly veszély és sanyarúságnak kelle sergeit kiüznie, minőket az Evans tábornok vezérlése allati brit csapatok évkönyveiben is alig találhatni. Együtt munkálkodási ígéretek minden lélekismereti gáncs nélkül megszegni; kezdett vállalatokat, ha azok biztos sikert ígérnének is, rögtön 's a' legnyomorúbb ürügy alatt félben hagyni; a' legfőbb nemzeti érdekeket alacsony célokra 's eselszövényeknek fölládozni 's a' t. még most is szintugy természetszerűnek látszik a' spanyoloknál, mint ezelőtt 20 évvel. Evans tábornok e' szerint ugyan arra lesz kénytelen elszánni magát, mit ford Wellington cselekedett, azt t. i., hogy Spanyolországban és Spanyolországért küzdött, de többé spanyolokkal együtt nem. — Ő hasonlóan kinszerítve leend csupán saját katonái erejébe bízakodni, 's az ügyetlen vagy gonosz lelkű tábornokoktól egészen különváltan munkálkodni, kikre, fájdalom, jelenleg a' spanyol hadsereg vezérlete ruházva. Nem hihetetlen, hogy ezen „összehatólag“ intézett munkálatok sikere Madridban lázadást fog okozni, 's bizodalatlanságot és izgást szülni az egész országban, ha a' butaság vagy árulás tanujelei illy szembeszökőleg mutatkoznak, nem igen várhatni, hogy a' nép tovább is békén nézze: mint kockáztatik az ő sorsa olly férfiak által, kik vagy alkalmatlanok, vagy hűtelenek. Hogy d. Carlos valaha nyugton megtelepülhessen a' királyszeiken: azt ugyan lehetlennék állítjuk, de ezt nehéz előre meghatározni, milly kísértetek menend addig még Spanyolország keresztül, míg benne ismét rend és nyugalom lesz. A' Globe mentő véleményével egyezőleg szólnak más tudósítások is Evans veszteségéről. Sarsfield viselete, ugymond többi közt egy bayonnei levél, ki ha még két napi uttal előbbre nyomult volna, d. Sebastiant mozdulatlan helyzetbe vala teendő, 's Esparteroó, ki az elhatározó útközlet pillanatában 29ezer fegyverest munkálatlanul hagyva vesztegelni, majdnem egészen bizonyossá teszi, hogy Evans fölé akarék áldozni. Azonban lehet, hogy azon árulásnak rövid idő múlva ők magok is martaléki lesznek, mert a' carlosiak az egyenkénti csapatokkal könnyen fognak bánni. D. Sebastian armányos eselt vetett, midőn 11 zászlóaljával egészen mellékutra tért, 's Sancta-Barbarát megkerülve, hirtelen Evans csapatjának háta mögé termett, 's a' jobb szárnyat megrohaná. Győzelmöket a' carlosiak kegyetlenül használák. Irtoztatón vérengző volt a' hátrálásra kinszerített angol-christinok közli mérsárlás. Senkinek nem kegyelmeztek, 's mint egy carlosi levélző írja, nem szüntek meg előbb öldözni, míg bele nem fáradtak. — E' szerencsétlen útközlet következtében az egész táborzást elveszítettnek tartja már a' christinokra nézve a' főn érintett levél, mit azonban más, ugyan Bayonnebul martz. 21rül jött tudósítások nem csak megczáfolnak, sőt azt a' reményt nyújtják, hogy egy czélszerűbb általános megtámadásból eredő győzelem csakhamar jóváteendő e' mostani csapást.

A' st. Sebastianban levő angol-spanyol katonaság közt megszűntek a' kölcsönös szemrehányások 's villongások. Az egész hadserget útközlet utáni vágy lelkesíti, 's ha meg nem szoktuk volna már Spanyolországban azt, hogy kedvező előzményekből szerencsétlen következményeket lássunk eredni: azt kellene hinnünk, hogy a' 16ki veszteség homályát egy új győzelmi dicsőség törlendi el. Igazolni látszik ezt Evans napi parancsa 's fölszólítása mart. 19kéről. Bátorítja ebben őket, hogy a' 10 és 15ki győzelmek sikerét a' 16ki baleset nem semmit meg 's fogadja: legközelebb ismét alkalmat adand nekik, újra dicsőséget víhatni az ellenségben. Soha nem rettentőbb, ugymond, a' katona, mint midőn becsületének megboszulása szívében fekszik. Megint azután a' tiszteteket: szigoron vi-

gyázzanak a' hadfenyítékre; a' közvitézeket pedig engedelmességre buzdítja, serkentvén őket egyszersmind; mutassák meg a' legközelebbi útközletben, hogy ők a' szabadságnak méltó bajnokai. Végre fölszólít mindenkit, hogy ha érzelmeiben nem osztozik, ne kételkedjék soraiból kilépni, mert, ugymond, ő csupán azokat akarja vezérelni, kik magokat győzelemre szánták el. — D. Carlos fő táborzállása mart. 20kán Azunában (Navarrában) volt. D. Sebastian 18kán indult ki Tolosából Espartero ellen, ki Clorriot megszálva tartja. Az idő roszasága iszonyu; ismét tömérdek hó esett, 's az utak majd egészen járhatatlanok. Ha d. Sebastian serge Esparterot megközelítheti, nyomos következményű útközletre számolhatunk. Iruai tudósítások szerint Sarsfield Ulzama felé vonul 8—10 ezer főnyi táborával. 20kán megütöközött valamely carlospárti csapattal 's 4 órai vérengző harc után elfoglalt Larrainzagaz helységet.

Különféle tudósítások közlik ama' hirt, hogy d. Sebastian Esparterot Zornozánál nem csak megközelítette, hanem Goni és Castor de Andechaga vezérek hozzájárultával tetemesen meg is verte, m. h. 21kén. E' közleményhez a' Journ. du Commerce azt függeszti, hogy valódiságáról már csak azért is kétkelkedhetni, mivel Bayonnebul a' Phare még 24kén sem említi ezt esetet.

Mendizabálnak különös ötlete volt legközelebb: mikint lehetne az alkalmatlan követelőktől legkönnyebben szabadulni. Egy francia ügyész tartozkodik Parisban, némelly kereskedő házak megbiztábul, különféle szállítmányért, a' kormánytul néhány milliónyi adósság lefizetését eszközöli. Ez ügyben napról napra biztatgatá őt Mendizabal, míg végre a' cortes is fölszólítáttkos ülésben; elégitse ki már ama' férjliut. Egy alkalommal midőn ez épen a' megküldendő pénzt várta: rendőrtisztek robbantak be hozzá, 's parancsot mutatának elő a' ministerségtől, melynek erejénél fogva, mint összeesküvő, nyomban tulszállítandják az ország határin. Véletlenül megtudá ezt a' francia követ, 's gyors közbenjárása által kieszközle elbocsáttatását az alkalmatlan pénz-sürgetőnek. Azon volt a' követ, hogy kinyomozza: melylyik minister adá ki az elfogató parancsot; de ügyekezete még eddig sem sikerült.

A' Gomez ellen intézett vád pontjai közt van többi közt azon vétkeztetés is, hogy Cordovából, melynek lakosi tárt karokkal fogadák, félénken ellillant, 's több alkalmat mellőzött el, midőn a' christinokkal, név szerint pedig Alaixel, győzelmesen megütöközhetett volna; hasonlóan vétkeztetik az általa elkövetett zsarolásokat; hogy a' fő hadi pénztárba kevesebb pénzt szolgáltatott mint kellett volna, hogy a' hozzá küldött biztosok előtt nem számadozott 's a' t.

FRANCZIAORSZÁG.

Clauzel marsal röpkeirata 's állása elbocsáttatása óta nagy figyelmet gerjeszt, 's élénk vitákra nyujt alkalmat. A' Moniteur martz. 22kén Baude urtól, Loire megye követétől, levelet közöl, melyben imez kikel Clauzel marsal röpkeiratában olvasható ezen hely ellen: „En nem parancsoltam a' sérültek elhagyatását, szintolly kevesse seregem élelmiszereit, Baude ur sürgető tanácslása daczára. En a' visszavonulást napról napra, lépésről lépésre föntartottam, anélkül, hogy menetünket egy pillanatnyira siettettem volna, 's a' helyett, hogy éjjel megszöktem volna, mint Baude ur sürgetve kérte.“ Baude ur ezen egész hely valóságát tagadja, 's tagadást Clauzel marsalnak egy 1836. dec. 13án hozzá intézett levelével támogatja, melyben így ír Clauzel Baudehoz: „A' hadminister jelenti nekem nov. 22iki sürgönyében, mikép örömmel látta azt, hogy Ön szíves volta sereg munkájának tanuja, 's veszélyeinek részese lenni; egyszersmind megbiz, hogy háláját Ön iránt kifejezzem. En annyival inkább sietek e' kötelességemet teljesíteni, mivel képes voltam azon bátorságot méltatni, mellyel Ön ez expeditio nehézségeit 's nélkülözésit viselte.“ A' párisi lapok erre Clauzeltől martz. 24kén következő levelet közlenek: „Paris martz. 23kán 1837. Szerkesztő ur! A' mai lapokban egy levelére találók Baude urnak, melyben azon különbségre, melly „Explication du maréchal Clauzel“ czimű röpkeiratom egyik helye, 's egy utóbbi dec. 13kán hozzá intézett levelem közt van, minthogy ez utóbbiban megdicsértem bátorságát. En azon munkámban, melynek egyik vagy több helye Baude ur ellenmondásinak tárgya, azt mondom, mikép Baude ur esengve arra kért, könnyitenék magamon (de mi alléger), mi nem volt egyéb, mint egész anyagszeremet elhagyni, 's egész éjjel menni, hogy az arabok szeméi elől elúnjunk. — Baude ur, Bonába visszatértekor, elfelejté az expeditio szenvedéseit, 's azon elfogult nézetet, melyeknek e' fájdalmas és súlyos napok folytatában alá volt vetve. Kifejezéseit olyanok voltak, minők lehetek volna, ha ő is úgy, mint Changarnier alezredes 's több más vitéz, nemes viselete által a' szerencsétlenségben magát érdemesse tette volna a' haza iránt. Ő még nem támadott meg engem nyilván és rágalmozólag; tehát semmi illetlenséget sem láttam abban, hogy az önszeretés gyermekes elégtételét adjam meg neki, én, ki Afrikában, mint mindenütt, csak a' szerföltötti jóság szemrehányását érdemlöttem meg. A' január 19ki ülésben Baude ur egyenesen ellenségem nyilatkozott, olly vádakat intézvén ellenem, melyekre akkor lettem volna méltó, ha az ő tanácsit követtem volna. Ennél fogva nem tartozkódhatom többé, hogy mind neki, mind mindenkinek ne mondjam meg az igazat. En tehát folyvást igaznak állítom mind azt, mi Baude urat illeti, 's névszerint azon helyet, melly ellen panaszkodik, 's ha tanúkra és bizonyosságokra lenne szükség, azok nem fognának hijányzani. Egy magas személy, kinek nevével illedéki sérelem nélkül a' vitában nem nevezhetem, hallotta velem 's többekkel együtt Baude ur kifejezését Saumahr tábornagyjának

a' visszavonulásnak már első napján, mikor még csak két órányira voltunk Constantinetól távol. Fogadja Ön 'sa'!

A' lyoni selyemmunkások boldogtalan helyzete, kik az amerikai kereskedési viszonyok zavargása miatt kenyér nélkül maradtak, a' sajtót élénken foglalatokodtatja. A' király már több száz-ezer frankot adott fölsegítésükre. Jegyzésre méltó, hogy Lyonban a' munkás néposztály insége 's nyomorusága mellett is martz. 19én az ottani takarékpénztárba több új betétel történt, mint a' vizszakivánt fizetések. —

A N G L I A.

Az alsóházban martz. 21én Maclean ur, noha Palmerston még ekkor sem jelent meg, Wood urat, az admirális titoknokát megkérdezte: valljon nem érkezett e tudósítás Spanyolországból Evans tábornok veszteségéről? 's valljon igaz e az, hogy Evans tábornok Hay lord britt tengerész katonasága fődőzése alatt nagy rendtelenségben vonult vissza. Wood azt felelé, hogy a' kormány e' tárgyról még semmi hivatalos tudósítást nem vett. —

Az alsóházban martz. 22én megkérdezte Dudley Stuart lord által, azt felelé Palmerston lord, hogy eleinte szándéka volt ugyan Krakóba consult küldeni, de mivel a' dolog több nehézséggel rokon, mint hitte, szándékától eláll. Erre D. Stuart lord jelenté, hogy a' husvéti ünnepek után szóba hozza e' dolgot, mire Palmerston azt felelé, hogy akkor majd elő is adandja mind azon okot, mellyek viseletét ezen ügyben teljesen jogosítandják. —

Mint hogy Hume a' britt hajóereg ideiszaporítását folyvást ostromolja, 's főleg az utolsó előmozdításokat megtámadá, Napier admiral az United Service Gazetteben egy hosszú, 's nyers levelet intéz Middlesex tagjához (Humehoz), 's abban többek közt a' mindig növekedő orosz tengeri erőre mutat; az előmozdításokra nézve pedig, mennyiben Hume szerint azoknak kor szerint kellene történniök, azt mondja, hogy ha tengerész tiszteknek kor szerint kellene előlépniök, ugy a' britt hajóhadnak vége lenne. Nelson az abukiri ütközetet 39ik évében nyerte meg, a' kopenhágait 41ik évében, 's ha 60ik éve előtt nem lett volna admiral, a' trafalgari ütközet más-kép ütött volna ki hihetőleg. Nagy különbség van egy hajóereg parancsnoksága és egy ülés közt az alsóházban. Itt egy 60 éves férfi, (Hume 1777ben született) még ellocsozhat két három óraig, 's ellenfelei gúnyai 's ásitozásával daczolhat, de egy admiralnak, ki tengeri ütközetben parancsnok, egészségre és teljes férfiúi erőre van szüksége.

A' Morning Post keményen kikel a' ministerium ellen, 's azt kívánja, hogy a' britt segédsereg azonnal hívassék vissza Spanyolországból. „Mi ugymond, azon biztos reményt tápláljuk, hogy Palmerston mielőtt 24 óra elmúlnék, mint koronaminister végzendő pályáját.“ — A' Courier pedig azt mondja, hogy mig Spanyolországban a' mostani mód szerint viselik a' háborút, semmit, vagy keveset remélhetni. „Mit eddig, ugymond, ott tettek, az britt segély által történt, 's ha valaminek történni kell, annak azonnal meg kell történnie, még pedig egy vagy más alakban minmagunk által. Az ország érdeke parancsolólag kívánja a' háboru végeztetését, 's mint-hogy már tovább mentünk, mintsem vissza lehetne térnünk: Spanyolországra nézve annál jobb, ránk nézve pedig annál biztos 's olcsóbb leend, minél előbb hathatósan avatkozunk be.“ — A' Sun szerint: a' kormány fris tengerész katonaságot szándékozik s. Sebastianba küldeni, és egy liniahajót. A' londoni csarnokon kiütött pénz-zavar főleg onnan eredt, hogy számos londoni kereskedő ház tömredék váltólevél-elfogadásba bocsátkozott éjszakamerikai kereskedő házaktól. Ezen elfogadások 5 millió font sterlingre mennek, mit az angol bank olly aggasztónak nézett, hogy ezen váltókat nem discountozta többé. Nagyobb szerencsétlenség elhárítására végett tehát több jeles váltóház a' banknál illyenmü váltókért 400 ezer font sterling jóállott, mire a' bank maga az éjszakamerikai statusok bankjának három hónapj határu váltók mellett 2. millió font sterling hitelt nyitott 's ajánlott, olly kikötéssel mindazáltal, hogy e' mennyiség fele azonnal készpénz fizetéssel fődőztessék. A' kereskedőséget e' nagyszerű rendszabály igen megnyugasztalá. —

A' Chronicle védelmezi Palmerstont azon szemrehányás ellen, mintha Vixen szállítványi vállalására ő bizgatta volna föl Bell urat. Ezt a' M. Chr. egyenesen tagadja, sőt az előterjesztett irományokból megmutatta, hogy Palmerston Bell úrnak kérdésire nem is felelt ollyant, mi őt e' vállalatra bátoríthatta volna. Világosan Bellre volt hagyva, hogy saját elhatározása szerint cselekedjék; de nem is lenne tanácsos, ha a' britt kormány magára vállalná más statusok kétséges jogai kérdésének elhatározását, mert ez örök viszályokat szülne, 's mindig háborgásban tartaná Angliát a' többi statussal. Annyi bizonyos, hogy oroszország a' kereskedést Czirkassziában megtöltötte, 's arra: volt e Russziának erre joga vagy sem, az angol kormány nem felelhetett, anélkül, hogy Russzia jogát Czirkassziára el ne ismerje, vagy meg ne tagadja. —

Fr. Burdett nem csak választójával, de a' ministerekkel, 's az egész szabadelmü párttal meghasonlott. Westminsteri választói nem rég hozzá intézett felszólítására egyenesen kimondja, mikép ő a' ministeriumtól a' parlamentbe hozott rendszabályokat, 's a' kormány egész bel 's kül politikáját határozottan roszalja, továbbá kijelenti, hogy a' parlament elé terjesztett törvényjavaslatok éretlenek, gyön-gén gyámítottak, 's a' közjóra veszélyesek. E' nyilatkozatát komoly fontolat alá vette a' westminsteri választók biztossága 's tanácskozásuk következménye az lön, hogy a' baronet szólíttassék föl parlamentülésének elhagyására 's új választás határozná el: valljon

birja e még Fr. Burdett a' westminsteri választók bizodalmit vagy sem. Elválík, mit válaszoland Burdett.

Említette valamelyik lap, hogy Durham lord visszatérend sz. Pétervárból, mert Kent hgné őt Victoria hgasszony (ki f. év máj. 24kén jutand teljeskorúságra) háztartása fejévé kívánja tenni. A' Times tagadja ez állítás valóságát, mert a' koronaörökös hgasszony udvara elfrendelése nem az anyától, hanem egyenesen magától a' királytól függ, ki nehezen fogja Durham lordot, mint az O'Connell, párt egyik fejét e' hivatalra nevezni.

Spitalfieldi több száz selyemtakács megjelent martz. 17én Manson-Houseban a' lordmayor előtt, panaszkodván kézművök rossz állapotja okozta nyomoruságokról. A' lordmayor élénk részvétet bizonyította irántok, 's megígérte, hogy táncmulatságra aláírást nyíland, mellyben az asszonyságok egyedül csak Spitalfieldben szötte 's készített selyem köntösökben fognak megjelenhetni. Két év előtt egy illy táncmulatság igen jótékony foganatu volt. A' király 's királyné, hogy az inséget némileg enyhítsék, Spitalfieldben már némikről rendelkeztek. —

Cambridgeban nem rég egy vendéglőt v. koresmát nyitottak meg e' czim alatt: „R. Peelhez.“ Ebből következő anekdoton keletkezett: Minthogy a' koresma felavatásakor majd egész éjjel dőzsöltek, a' városhatóság szükségesnek tartá a' házi gazdát meginteni: ne szívelne házában máskor illy rendtelenséget. Bizonyos bottás v. álfogás által ez intő levél nem a' R. Peel czimü koresmáros kezébe, hanem a' tisztes baronethez jutott. —

N É M E T O R S Z Á G.

Carlsruheból martz. 18ról írják, hogy a' badeni Rendei kamrája elé többrendü törvényjavaslat terjeszteték, az ország belállapotját tárgyzó u. m.: 1) a' községi választások törvénye, melly szerint a' 3000 lakosszámmal bíró városokban föltétlenül, az 1500 lakosszámú községekben pedig a' községi gyűlések, vagy azok képviselői javaslatára, a' status helybenhagyása mellett, történnék a' választások. Az eddigi választások, mellyekben a' polgárok öszszesége vön részt, ellörlesztetnek. Ezenul egy választó tanács fog felállítani, melly a' községnek minden más esetben is képviselője leend. — 2) A' statusszolgák jogviszonyait érdeklő törvény, melly szerint tehetetlen vagy alkalmatlan statusszolgák nyugdpénz nélkül is elbocsáttathatnak. 3) Az új vám- és vámbüntetés törvény, melly a' vámszövetséges országokkal több összefüggést eszközöl. A' badeni kormány ezekhez még több a' vámrendszert érdeklő rendszabályt is szándékozik tenni, mellyek a' vámszövetség hatását biztosítsák 's terjesszék. —

A' badeni kormány Württemberggel és Hessennel szerződésre lépett a' Neckaron venni szokott vámok iránt, mellynél fogvást a' kereskedés e' folyón ezentul szabadabbul 's biztosabbul.

Himly tanácsos, 's a' göttingai tudom. egyetemnél orvos-tudományi tanító, martz. 22én egy magányos séta közben Lajna partján lelte halálát, úgy tetszik egy önfelédési pillanatban, midőn a' sétálás a' keskeny ösvényen figyelmét kikerülte. Holtan húzták ki a' vízből. 34 év óta a' főiskola leghíresb tanítóhoz tartozott, mind tanítás mind maradó érdemü munkái által. —

Krug professor által javasolt fölállítatását egy theologiai karnak a' lipcei egyetemnél, a' drezdai országgyűlés első kamarai küldöttsége pártolá.

Majna-Frankfurtban végre, mint látszik, elhatározottan gondolkoznak Goethenek emléket emelni. A' müegyesület ada ismét első igazgatótárgynak, melly már hosszab évsor óta szunyadott. Már 1819ben jöve indítványba e' terv; Németország férfiai nagyszerű emléket akartak állítani az itteni malomszigeten a' lantósnek: templomnak kell vala emelkednie a' köztiszteletü képszozor fölött, 's egész Németországból gyűlni adakozásoknak e' nagy czéla. Akkor Goethe kijelenté, hogy élteben nem kívánna magának emléket állíttatni. Őt év óta nyugszik már sírban a' szelleműs férfi, gyűlölet 's irigység elnémultak, 's a' kisvárosi pulya nézetek nem mernek többé ökredezni e' fonséges névre. Jelenleg a' müegyesület újra munkálni kezd, nem Goethe tisztelni akarólag czélszerű emlék által, hanem kötelességükre emlékeztetni Frankfurt lakosait, 's olly mű-alkotásra, melly saját becsületjüket magasítandja. 30 férfi tanakodék az érdekes tárgyról, és szilárd elhatározottságuk biztosan remélteti a' vállalat sikerülését. Az állítandó emlék szerkesztését Thorwaldsen vevé magára 's így dicsőült barátja plastikai örökítésével zárandja művészi pályája estéjét.

O L A S Z O R S Z Á G.

Nápolyból martz. 16ról írják; „S. Carlo színházban véletlen eset által egy terv semmisült meg, melly leirhatatlan szerencsétlenséget okozhatott volna. Midőn t. i. a' tegnapelőtli színmű-előadás után a' szokott kerülés az egész színházban megtétezt, 's már majd mindent bezártak, a' szolgálat-tevő tiszt a' deszkapaló egyik hasadékan észrevette, hogy ott valami hig anyag van, mellyben a' világ visszatükrözött, egyszersmind valamely felöltő szagot is gondolt érezni. Közelebb megvizsgálván a' dolgot, úgy találta, hogy ott számos éghető szer volt rakásra halmozva, u. m. kén, kanóc, olajok, 's egy hordó löpor. A' kanóc már égett, 's egy órával később az egyetlen szép S. Carlo színház tán omladékká vált volna! A' kiüthetendő gyuladás, azon félelmes zivatar mellett, melly ugyanazon éjjel dühöngé, a' palotára 's egész városra nézve igen veszélyes lett volna. Még semmit sem tudni közelebb, mivel titokban tartják a' dolgot. A' rendőrség ugyan munkás e' gattelt szerzője kifürkészhetésében, mit annyival is inkább ohajthatni, mivel

igy valószínűleg a palotában kiült gyuladáról is közelebb fölvilágítást lehetne majd nyerni. A közönség igen el van keserítve, minthogy nem tudni: politikai ok birta-e a gonoszt-e szándékolt gonosságra, vagy csupán rablási vágy, mely hasonló zavarokkor gazdag martalékokat reméll.

Palermoból mártz. 10-óról így írnak: „Nekünk itt meglehetősen enyhe telünk volt. Januárban a legdicsőbb tavaszi idők jártak; ellenben február szokatlanul durva, s egészen ellenkező vala éghajlatunkkal, az éjszakon érzett hidegen tehát nem is csudálkozunk, mivel a mi hegyeink még most is hóval fődve. — Romában a múlt télen nem igen sok idegen mulatott, mit a szegénység nagyon is érzett. Most azonban a gőzhajózás megnyitotta, szinte tódul a sok idegen oda. Ez idén a Girandola, Mihály orosz nbg. kedvéért igen fényesen ki lesz világítva, mi természetesen sok idegent Romába csal. —

N E M E T A I F Ö L D.

Mart. 22-én este Amsterdamban egy kereskedőházban, kinek bútorai, s áruja biztosítva voltak, másodsor ütött ki a tűz, s 21 fecskendő használása mellett is oly erőt vett, hogy többszomszédház részint leégett, részint igen megkárosult. Egy hosszabb cikkelyben egy amsterdami lap ez alkalommal többek közt így szól: „Néhány év óta fővárosunkban egyik gyuladás a másikat éri, rémítő gyorsasággal. Még az egyik ház romjai füstölgenek, s gyakran hallani már, hogy egy másikat a lángok emésztek. Oltó intézetünk jeles készüléte, a víz közelsége s bősége nélkül néha csakugyan egész utcák is elhamvadnának. Mind e' kitűnő jelesség, mellett is azonban, mellyekkel városunk annyi mást meghalad, közönségesen nem gátolható meg, hogy az első meggyuladt ház bútorostul, árustól, s kalmárkönyvestül menthetlenül föl ne emésztessek, s hogy a szomszédházak minden oldalról tetemesül ne szenvedjenek. Oly erőszakosnak mutatkozik a gyuladás első támadásában. Többnyire másod és harmad osztálybeli kereskedők voltak azok, kiket utóbbi időkben e' bal eset ért, noha valamennyi egyik vagy másik társaságnál, néha többnél is, tűzkár ellen bútorra s áruira nézve biztosítva volt. Ezek tehát ijedelmök mellett minden különös kár nélkül odább állhattak. Azonban e' körülmények soknál csalási és szándékos felgyújtási gyanút gerjesztenek. Mind e' mellett a legtöbb esetben semmi törvényes nyomozás sem történt, s úgy látszik, a hatóságok ádálták, mikép szinte lehetlen a gyuladás okát minden egyes esetben kinyomozni, ez iránt az okolókat vagy vádlásokat nem is szándékunk jogosítani, vagy alaposaknak állítani, mivel azok mindeddig csupa gyanu épülnek, de annyi való, hogy egy részről azon könnyűség, mellyel most itt tűzkárbiztosítási jegyeket kaphatni, csakugyan gyújtásokra csábíthat, valamint más részről törvényhozásunk e' tekintetben hiányos is. A' cikkely folytában azután előadtnak bőven a törvényhozás hiányai, valamint a' tűzkárbiztosító intézetekéi is. Ez utolsó tekintetben megjegyzi a' lap: „Eredetileg a' gyuladások adtak okot s alkalmat biztosításokra, most gyakran a' biztosítás nyújt alkalmat gyuladásra.“

Brüsselből írják, hogy Lilleből az éjszakai megye ispánja mártz. 25-én reggel 7 órakor telegraphi sürgöny által adá a' francziák királynéjának hírül a' belgák királynéjának mártz. 24-én egy fiúgyermekkel történt lebetegültét. E' hírre a' francziák királynéja két leányostul azonnal Brüsselbe utazott. —

O R O S Z O R S Z A G.

Mult hó 7-ről orosz csári rendelés következtében, Lengyelország eddigi osztályozata vajdaságokra megszűnt, mivel vajdák nem léteztvén többé, szükségképen az eddigi vajdaság nevet is meg kell változtatni. Ezentul tehát Lengyelország kormány-kerületekre (Gouvernement) osztatik mint Oroszország, s vajdasági biztosságok helyett kormánykerületi székek által fog igazgattatni.

Mart. 9-én este sz. Pétervárott a' nagy színház látogatói nagy rémulést állottak ki, t. i. a' színészeti előadás közben a' színház valamely kéményében gyuladás támadt. A' színházterén álló kocsik s inasok alig pillanták meg a' tüzet, azt hívé, hogy a' színház ég, amazok elővágatának, ezek pedig hanyathomlok uraságaikhoz rohantak a' páholyokba. Azonnal több első rendű páholy megürült, s a' karszékes üléseket is többen elhagyák; s hogy annál gyorsabban kiszabadulhassanak, a' páholyokon másztak ki. A' színház és rendőrszövetség, meg levén győződve, hogy a' közönséget épen semmi veszély sem fenyegeti, minden módon ügyekeztek a' közönséget megnyugtanni, mi a' nézők nagy részével meg is történt, úgy, hogy a' darabot végig lehete játszani. A' csár hasonló jelenések és zavarok elmellőzésére azt parancsolta, hogy ezentul a' közönség, alaptalan hírből eredhető nyugtalanítás eltávolítása végett, a' legkisebb fenyegető veszélyről is a' színházigazgatás tisztviselői által fog a' színházról tudósítani. Egyébiránt (halljuk!) a' szentpétervári színházak úgy vannak építve, s vas függönyök által a' szin elzárhatására és víztartókkal úgy ellátva, hogy semmi legkisebb tűzveszélytől sem tarthatni.

Bjelosersky hg ezredes, s a' csár egyik segéde, tiz eszt. szabadítékok nyert egy általa föltalált szánutra, melly keréki rendszerből és utszánokból látszik állani, mellyek mindegyikét egy ló vonja. Illyes út építésre mindenk előtt a' földet kell a' mennyire csak lehet viziránylag elegyengetni. Azonban lehetnek rajta hajlások is, de csak bizonyos lépcsőig. Az út mindkét oldalára farámák illesztetnek, mellyek két, hosszában kétfelé hasított fenyűből

állnak. Ezen szálak, mellyek mintegy 6 werschoknyi szélességűek, 3 hüvelyknyi vastagok és 3 vonalnyi hosszak, keskeny oldalakra tétetnek, s úgy kapesoltatnak össze, hogy 3 hüvelyknyire álljanak egymástól. A' rámákat keményen a' földbe vert czövekekkel kell megerősíteni. A' rámák felső lapjába vágányok illesztetnek vas tengelyégyek számára, mellyekbe öntött vas kerekék jönnek, mellyek a' tengelyekkel együtt egy darabból állnak, s átmérőjökben $\frac{1}{2}$ arschint tesznek, úgy hogy mindenik rámában három illy kerek van. E' kerekék fölött megyen azután az úti szán, mellynek hossza 4, szélessége 1 vonal. A' szántalp a' keréktalpak domboru felszínéhez képest valamennyire bevájott. Bjelosersky hg véleménye szerint ez általa kitalált ut sok haszonnal mulja föl valamennyi eddig föltalált közlésmódot és pedig mind a' vízcsatornákat, mind a' vasutakat, mind a' közönséges országutakat is. A' költség sem nagy lenne a' herezeg számítása szerint.

A M E R I K A.

Ujyorki lapok szerint, febr. 23-káról Johnson Richard Kentucki statusbeli az egyesült statusok alelnökévé választott. Ő 33 szót nyert, versenytársa Grainger Ujyorkból pedig csak 16tot. A' külügyek biztossága a' tanácsnak tudósítást adott az elnök utolsó válaszüzenetéről, a' mexicói ügyekre nézve. A' tudósítás egyértelmű az üzenet azt javasol részével, hogy a' barátságos értekezés és alkudozás utja még egyszer próbáltassék meg, s majd csak ha ez nem sülel, nyuljanak szigorú visszatörlorendszabályokhoz. Ugyanazon biztosság a' képviselő házban oly véleményt adott, hogy Texas függetlenségét el kell ismérni, s ez ifju status kormányánál egy fizetéses ügyviselőt megbízni. —

E L E G Y H I R.

Frankfurti lapok mult hó 25-ről következő érdekes hírt közlenek: „Sok évi tanulmány s próbatét után, sikerült Rapp H. urnak nálunk új mozdító erőt feltalálni s azt vasutakon használhatóvá tenni. E' mozgonyerő oly törzs-erő, melly mesterséges erőmű illesztés által a' gőz hatását kipótolja, s következő elsőségekkel bír: 1) repedési veszélytől ment; 2) alkotása csak félannyi költséggel jár, mint gőzkocsié; 3) tűzszere, s 4) ennek következtében az utóbbinak szállittatására szüksége nincsen; 5) vezérlésére csak két ember kívántatik; 6) e' mozdító erő minden pillanatban indulhat s megállhat; s 7) általa a' gőzerőművek mindenütt kipótoltathatnak.“ — A' föltaláló Europa több birodalmában szabadítékok szándékozik magának a' nevezetes találmányra szerezni, mellynek folyamatjáról nem mulasztandjuk el annak idejében a' közönséget értesíteni.

Brünben a' földmívelés, természeti s országismereti tudomány előmozdítására ügyelő es. k. morva-sziléziai társaság e' f. 1837-ik évre következő gazdasági jutalomkérdést tűzött ki: „Mimódon lehet tetlegi tapasztaláson alapuló legajánlhatóbb eszközök által, a' vágó marha hizlalását az állatok külön faja s kora szerint, itten, könnyen, biztosan s hasznot hajtólag a' legrövidebb idő alatt eszközölni? — Mikép kell e' tekintetben általányosan bánni, s melly táplaszerek használni? — A' gabonanemek esőkkent ára s hanyag kelendősége tekintetéből, tanácsos s jutalmazó e' gabonát használni marhahizlalás-e? s igenlő esetben: mikép lehet leghasznosabban maggal hizlálni? nyera, darált, áztatott forrázott vagy főtt állapotban, s miért? — Mennyiben jövedelmezésnek az ekép elhasznált gabonanemek a' hus s fagygyu növekedése által, egész vagy fél hizlalásnál? — Vége, vannak e, s melly akadályok ennek kivételében? — E' kérdés legjobb megfajtására 1) az alapított 120 f. p. p. jutalmat tűzi ki a' társaság, vagy a' szerző választása szerint, saját arany emlékpénzét; 2) a' jutalmazott irathoz legközelebb álló értekezést pedig mellékjutalmul a' társaság ezüst emlékpénzét nyerendi.

Görögországi tudósítások szerint, Armanberg gr. feb. utólján családostul hajóra szállott. Schmalz gen. s ideigleni hadminis-ter visszahivatott. Egyébiránt az országban esőnd s béke uralkodott, csak az éjszakai határokon dulakodtak még a' törökök által gyámoltott Kleftek. Stratos kapitányt nevezik fővezérjöknek s csapatját 500 főre teszik, ellenségeskedések azonban még nem történtek s nem is félhetők a' tavasz további kifejlése előtt.

GABONÁR Vidéki városink piaczin; pozs. mérője váltó gar.

	buzs	kézar.	rozs	árpa	gab	kukur.	köles
mart. 23-kán Ungvár	82	76	60	56	33	78	—
„ 24-én N. Beesker.	85-75	65-55	—	52	42	65	—
„ 24-én Arad	90	70	68	60	50	40	—
„ 25-én Pécs	75	60	55	52	32	80	—
„ 25-én Győr	87-75	75	60	48	35	90	—
„ 25-én Miskolcz	90-85	70-65	55-52	50-45	32-30	80-72	210-200
„ 28-án Debreczen	120-100	80-72	70-65	70-65	53-50	90-80	130-120
„ 28-án Besztercz.	100-80	63-59	62-58	35-30	—	—	—
„ 30-án Mosony	108-84	57-48	49-45	46-40	37-33	85	—
„ 31-én Uj-Becse	90-80	75-65	—	50	50	75	—
„ 31-én N. Szombath	82-70	—	42-41	38-36	29-27	—	—
„ 31-én Pozsony	99-75	—	43-45	43-37	35-31	85	—
apr. 1-jén Sz. Fejérvár	78-70	63-58	55	48	37-33	80	100-80
„ 23-án Pest	98-80	76	53-50	53	38-34	92-86	—

PÉNZKELET: Bécs, aprilis 5-kén 5 pCtes stat. köt. 104 1/4; 4 pCtes 99 13/16; 3 pCtes 74 3/4 1821-ki 100 frtos kölesen 142 1/3; Bécsvárosi 2 1/2 pCtes bankköt. 66 1/4 Bankrészevény d. 1364.

DUNAVIZ-ÁLLÁS: april. 6-kán 5' 10" 6-kén 7-kén 6' 1" 9-kén 6' 8" 6" BUDAI LOTTO april. 5-kén: 16-56-29-89-3. BÉCSI LOTTO april. 5-kén: 69-53-21-82-87.